

Abstrakt

Rod *Paroedura* tvoří 17 dosud popsaných druhů endemických na Madagaskaru a Komorských ostrovech, kde prodělali výraznou adaptivní radiaci. Rod je monofyletický a existuje pro něj dobře podpořená hypotéza o fylogenetických vztazích. Jednotlivé druhy se podstatně liší velikostí i tvarem těla a typem habitatu, některé druhy se vyskytují sympatricky. Rod *Paroedura* patří do cytogeneticky málo prozkoumané čeledi Gekkonidae, která vykazuje vysokou variabilitu ve způsobech určování pohlaví a na rozdíl od bazálních linií gekonů značnou variabilitu v počtu a morfologii chromozomů. Dosud byly publikovány karyotypy pouze dvou druhů rodu (*P. picta*, *P. sp.*). Cílem mé diplomové práce bylo popsat karyotypy obou pohlaví všech dostupných zástupců rodu pomocí klasických i molekulárně cytogenetických metod, provést fylogenetickou analýzu karyotypové evoluce a chromozomálních přestaveb v rámci rodu za účelem posouzení významu těchto přestaveb během adaptivní radiace, a snaha detekovat pohlavní chromozomy.

Podarilo se mi získat karyotypy obou pohlaví u devíti druhů, zastupujících většinu hlavních fylogenetických linií rodu. Na základě výsledků můžeme rozdělit druhy do tří skupin podle diploidního počtu chromozomů a vzájemné podobnosti v morfologii makrochromozomů. U šesti druhů (*P. masobe*, *P. karstophila*, *P. oviceps*, *P. stumpffi*, *P. lohatsara*, *P. picta*) jsem pozorovala diploidní počet $2n=36$ s největším párem makrochromozomů akrocentrickým či subtelocentrickým, třetím párem submetacentrickým a všemi ostatními chromozomy akrocentrickými. Dva druhy (*P. bastardi*, *P. ibityensis*) mají karyotyp $2n=34$ s prvním i třetím párem submetacentrickým a všemi ostatními akrocentrickými. *P. gracilis* se s karyotypem $2n=38$ a všemi chromozomy akrocentrickými zcela liší. Použitím metody FISH s telomerickou sondou jsem získala u většiny druhů signály pouze v telomerických oblastech. Intersticiální telomerické signály byly detekovány u *P. stumpffi* a *P. bastardi*. C-pruhováním v kombinaci s barvením DAPI jsem odhalila homomorfní pohlavní chromozomy typu ZZ/ZW s výrazně heterochromatinizovaným W u pěti druhů. Závěry fylogenetické analýzy získaných dat prezentuji v diskuzi.